

יהושע גלבוצקי ז"ל

1935-2016

יהושע גלבוצקי ז"ל – דברי פרידה והספד

יהושע נלקח מאיתנו בחטף, לא היינו מוכנים לזה, היו ליהושע הרבה מחלות, אבל בימינו אלה, כאשר אנחנו לוקחים כל יום טונות של כדורים, אנחנו מצליחים לעבור על פני המחלות. מאחר שהיו לנו מחלות משותפות, קבלתי מיהושע הרבה טיפים, כי דברנו הרבה, לא רק על מחלות, אלא על כל מיני דברים. אף פעם לא העלינו בשיחות שלנו את האפשרות שהוא ייעלם באופת פתאומי, עוד כדור ועוד כדור וממשיכים. אבל כנראה שבאיזה מקום זה בכל זאת מתפוצץ והטבע מנצח את הכדורים.

יהושע מתמצת בחייו את ההיסטוריה של התנועה בברזיל, ששיאה הקמת קיבוץ ברור חיל וישוב שיתקיים במקום זה לדורות.

הוא התחיל בגיל צעיר בשכבות הצעירות של התנועה, אחר שהסתובב בתנועות אחרות שלא מצאו חן בעיניו. יחד עם הוגו מצא את מקומו בדרור והתקדם דרך השכבות הבוגרות עד ההכשרה בגוינדיאי ומשם לעליה ולקליטה בברור חיל. היה חניך נאמן, מזוהה עם התוכן והמטרות של התנועה.

דגלנו אז שאנחנו רוצים ליצור טיפוס של יהודי חדש, זה שעובד עבודת כפיים, עובד בחקלאות, מוציא לחם מן הארץ. ודברנו אז על פרולטריזציה. להיות פועל, פרולטר ולא סוחר או בעל בית או דוקטור. נאמן לכך, למד יהושע בבית ספר טכני ושם למד בעיקר מקצועות טכניות ומקצועות החקלאות.

התגייס לפעילות בתנועה בסן פאולו, היה חלק מהנהגת הסניף, יצא לעשות נפשות, במצוות התנועה, בסניף כסיפה.

כאשר הגיע זמנו, עלה. בתנועה, בהכשרה הכיר את שרה ועלו ביחד. שרה מספרת שאמה דרשה מיהושע שישמור על שרה והיא אומרת שהוא מילא את חובתו במסירות רבה. הם התחתנו בנובמבר 1958.

יהושע עבד שנים רבות בענפים שונים, תחילה מספר שנים במספוא ועם הזמן הגיע למקצוע שהיה הכי קרוב לליבו- מקצועות האוכל.

עשה קורס של טבחים, היה טבח, אקונום ועבד שנים בדקו כקונדיטור, זה שהכין את העוגות, בנושאים האלה הבין הרבה.

עוד היה מטעם הקיבוץ והסוכנות שליח בסן פאולו, בתנועה, בזמן מלחמת ששת הימים וניווט את זרם המתנדבים שבאו לארץ. יותר מאוחר עסק גם בנוער שהגיע לארץ ולקיבוץ במסגרת "תפוז" שבאו לעסוק בעיקר בקטיף תפוזים כמתנדבים.

מעל הכול היה יהושע איש חברה. הוא ראה כמשימתו לדאוג לצד חברתי של הקיבוץ ובשנים האחרונות עיקר דאגתו הייתה לאיכות החיים של החברים ובמיוחד של הותיקים. כך היה מראשוני המשתתפים ביחדיו וראה במוסד הזה מקום מצוין שהחברים שיוצאים לפנסיה יוכלו להגשים שאיפותיהם באמנות, בספורט ובפעילות חברתית בכלל.

אני זוכר את יהושע קם באופן נמרץ באסיפות של הקיבוץ ובפגישות עם ראשי המועצה ודורש בכל מאודו שיהיו תקציבים שיאפשרו לחברים להגיע בתחבורה נוחה לפעילויות ביחדיו. גם כשלא הטו לו כל כך אוזן הוא עמד בנחישות על דרישתו. גם דרש שהקיבוץ ישתתף בעלויות יחדיו של החברים.

יהושע ושרה, אני חושב, לא החסירו אף פעם פגישה של מועדון הותיקים שלנו ולאחרונה הוא דיבר איתי הרבה שאנחנו חייבים לקיים בקיבוץ מקום מפגש לפעילויות של חברים שכבר לא יכולים לנסוע ליחדיו או שמבקשים להיפגש לפחות פעם בשבוע לשיחה חברית או של פעילות. אנחנו עומדים להתחיל לקיים את זה בזמן הקרוב. ולא הספקתי לספר לו שמה שהוא כל כך חתר אליו עומד להתקיים ממש ובקרוב.

יהושע היה חבר ורע, נאמן למשפחה, לחברים, לקיבוץ. איש דואג לטובת החבר והחברה, אדם נעים וצנוע. הוא למד שנתיים בקורס פוליטי רעיוני של התנועה באפעל. אהב ללכת להרצאות, הנהג מקולנוע ותיאטרון.

לפני 3 חודשים, בנובמבר, מלאו לו 80 שנים, הקים משפחה לתפארת עם שרה 4 בנים ובני ביתם, 12 נכדים ו- 2 נינים.

אנחנו עושים פרויקט – להקליט בדיסקים את הותיקים, בסוף הדיסק שלו אומר יהושע – החלום שלי התגשם, מצאתי סיפוק בכל מה שעשיתי, ואם היה יום לא מוצלח, מצאתי נחמה אצל אשתי, היא התומכת הגדולה שלי ואני התומך שלה.

בשם החברים הרבים של הקיבוץ והרבים מכל המקומות שמשפחת גלבוצקי קרובה להם. תנחומינו לשרה ולבנים דניאל, יואב, ינאי איתמר וכל בני ביתם.

יהושע לך בשלום, יהי זכרך ברוך.

מרס 2016 – כתב אברהם שנפלד

***

מילות פרידה מאבא- בשם ארבעת הבנים

כתב: ינאי גלבוץ.

אבא היקר, הכנת אותנו להרבה דברים בחיים, אך לא לרגע הקשה הזה. ידענו שזה יבוא, אך לא עכשיו כשהיית המבוגר האחראי, החזק, שעומד על הרגליים ותומך באימא.

לפני 58 שנים כשעלית לארץ מברזיל בגרעין עם אימא, סבא יוסף בקש ממך לשמור על בת הזקונים- שרה הינדה. לאימא היה אז חבר ממשפחה של GENTE FINA- (עשירים) ועדיין אתה נבחרת למשימה, אותה עשית על הצד הטוב ביותר.

אנחנו- ארבעת הבנים שלך- דניאל, יואב, איתמר ואני, הכלות המדהימות שלך- עדנה, אודט, נטע ומיכל, הנכדים האוהבים- חגי, נדב ונועה, חן, עדי ופז, הילה ועידו, מתן, איתי, עמית ותומר והנינים הצעירים- אורי ואיתן, נמצאים ונוכחים כאן ומבטיחים להשלים את המשימה שלקחת- לשמור על אימא, סבתא וסבתא רבא.

בחרת לחיות בארץ ובקבוץ. הייתה פרידה קשה ממשפחה בברזיל. למעשה מרבית משפחתנו חיה בברזיל. היית בקשר חם ושוטף עם המשפחה שלך ושל אימא. בחרת לצאת לשליחות בברזיל של תנועת הנוער איחוד הבונים. העברת בירושה את המעורבות בקהילה והנתינה. היום חסרים כאן שני נכדים, חגי בפריס ואיתי בניו יורק, שממשיכים דור שלישי של שליחות ופעילות ציונית. אנחנו יודעים כמה אתה וסבתא גאים בבחירות שלהם ובעבודתם. בשנים האחרונות, עם חזרתנו לקבוץ, התקרבו יותר והתא המשפחתי שסבב אותך גרם לך אושר וסיפוק רבים. חן ונתי שבחרו לגור בקבוץ והיננים, אורי ואיתן, מלאו אותך בשמחה ועונג.

שתי תמונות שנזכרתי בהן היום- אחת, בערבי שבת, הולכים עם כל המשפחה לארוחת שישי בחדר האוכל ואתה מחבק אותי ואני כל כך גאה בך. אבא, את החיבוק הזה לקחנו ממך ואנחנו מקפידים לחבק את אמא וכל הילדים בכל הזדמנות. חיבוק הוא אחד הדברים החשובים ביותר בעולם בשבילנו.

התמונה השנייה- לפני 40 שנים, דניאל כיכב בקבוצת הכדורעף של ברור חיל ויחד עם חבריו לקבוצה העפילו לליגה א'. אתה עמדת בראש ה- BATERIA, קבוצת האוהדים הקולנית, וניצחת על כלי ההקשה שהורכבו מקופסאות שימורים גדולות ומקלות. יכול להיות ששם נטמנו זרעי ה"בטוקדה" המפורסמת של ברור חיל.

כשעברת את גיל 72 (שבו נפטר סבא זאב) צחקנו ואמרנו שצער כבר לא תמות... נפרדת מאתנו 3 חודשים אחרי שחגגנו לך באושר ובשמחה רבה יום-הולדת 80. תהיה גאה שחיית חיים יפים, מלאים והשארת את חותמך בארץ הזאת ובקבוץ הזה.

אבא, הלב שלך נשבר בשבוע שעבר. הלב של כולנו נשבר היום.

אי אפשר להקל על כאב הפרידה ממך. שמחים בחלקנו שנפרדת מאתנו בחטף, ללא כאב וסבל, ממש כמו שאימא ואתה רציתם ותכננתם. מבחינת אימא, אם אתה לא יכול ללכת למועדון יחדיו, להיות עם המשפחה והחברים, ליהנות מהצגה טובה או סרט חדש בסינמטק- אין טעם שתמשיך את חייך.

אוהבים אותך ומתגעגעים.

***

פרידה מסבא שלנו.

מאת : חן (גלבוצקי) גבאי.

סבא, זה מוזר לדבר עליך בלשון עבר. זה פשוט, אתה מבין, עוד קצת מוזר.

רק לפני כמה ימים באנו לבקר אותך ואת סבתא, ופגשנו בך יושב בגינה, בשמש, קורא עיתון בנחת.

כמה שמחת לראות אותנו. הבאתי לך תמונות שפיתחתי, למרות שהיום בקושי מפתחים, כי היו אלה תמונות שלך ושל סבתא עם הנינים שלך, כל-כך היית גאה בהם- ידעתי שתשמח. ביקשת ממני לשלוח לך גם במייל. סליחה סבא, עוד לא הספקתי...

אתה יודע, סבא, ב-24 השעות האחרונות מאז שנפטרת, דיברנו בינינו, כל הנכדים שלך. העלנו זיכרונות. רצינו לומר לך סבא - תודה!

תודה על החום והאהבה, על מאור הפנים, על ההתעניינות שלך בכל אחד מאתנו כאילו היה נכדך היחיד. תמיד מצאת נושא שיחה משותף- גם אם זה על הפועל תל-אביב, תמיד שאלת על כל מסגרת וחוויה בה לקחנו חלק, והיית גאה בנו כל-כך. שמחת עם כל הצלחה שלנו, כל תעודה מבית הספר ואח"כ גם מהאוניברסיטה.

תודה שתמיד דאגת לנו, שלימדת אותנו בסבלנות אין קץ על הצמחים בגינה, על הרקפות שפורחות רק כשקרר להן. שלקחת אותנו לבריכה, לרפת, לפינת החי.

תודה שלימדת אותנו אווירה חיובית מהי, לא נשכח את חוש ההומור שלך, את הרוגע שאפיין אותך, רק אתה יכולת לצאת מניתוח כל-כך מורכב ולומר: "אני מרגיש מצוין!".

רצינו שתדעי, שקשה לנו לשכוח את המטעמים שהכנת לנו, שהרי במטבח היית כל כך מצטיינת. הכנת לנו פיג'אדה ואבוקדו מתוק, שכה מאפיינים את ברזיל. וכשרצית שנאכל פירות בריאים- היית מפזר סוכר מעל פרוסות של תפוז- העקר שנאכל את הפרי.

סבא, למרות שאת גזרת הטכנולוגיה הסלולרית השארת לסבתא, בגזרת המחשבים דווקא היית אתה החלוץ, ואנחנו זכינו לקבל ממך מילים עם תמונות משפחתיות וסיפורים מעניינים.

אנחנו מאושרים שהיית איש פעיל. שחית בבריכה ובילית במועדון "יחדיו". חיית חיים מלאים ממש עד הסוף.

אנחנו מאושרים שזכינו לחגוג לך לפני 3 חודשים יום הולדת 80. כמה התרגשת לקבל בהפתעה ברכה מצולמת מכל נכד, גם מאלה שכרגע בחו"ל, וכשהנין שלך – אורי, שר לך – התגלגלת מצחוק, קשה לי לשכוח..

אתה יכול להיות גאה, סבא. הקמת משפחה לתפארת. ארבעה בנים, שנים-עשר נכדים ושני נינים, וזה כמובן לא הסוף. אני יודעת שאתה גאה, כי בחודשים האחרונים סיפרת לנו שאתה מאד מרוצה ממה שהשגת בחייך.

אנחנו אוהבים אותך סבא, וכבר כל כך מתגעגעים..

הנכדים: חגי, חן, עדי, נדב, מתן, נועה, איתי, פז, עמית, תומר, הילה ועידו.

מכתב לסבא

אני מעריך אותך - ותודה, סליחה, ובבקשה.

אני לא יודע עד כמה ידעת לגבי האמונות שלי, אבל בשנה החולפת האמונה שלי בדת היא דבר שנחלש מאוד. ועדיין, אני לא יכול שלא לקוות שאתה נמצא כאן איפשהו ברוחך – מביט ומתבונן עלינו. אולי זה קצת אנוכי, אבל אני רוצה להיאחז בתקווה הזו, שאיכשהו, אתה פה, ולהגיד לך כמה מילים אחרונות שהייתי רוצה להגיד לך אם הייתי יודע שכשאפגוש אותך ביום ראשון בתחנה תהייה הפגישה האחרונה שלנו.

"אם מישהו אוהב פרח, שבכל מיליוני הכוכבים יש רק אחד כמוהו, די לו להסתכל בכוכבים והוא כבר מאושר. הוא אומר לעצמו: 'הפרח שלי נמצא שם באיזה מקום...!'"
אבל אם הכבשה תאכל את הפרח, הוא ירגיש כאילו, בבת-אחת, כל הכוכבים כבו! ומה, זה לא חשוב?" – מהנסיך הקטן.

רציתי להגיד לך כמה אני מעריך אותך. אבל אני יודע שמילים או פתגמים לא יעבירו את המסר שאני רוצה להגיד לך סבא, אז אתאר לך מה שקרה אתמול:
אתמול כשהלכתי לביתך אחרי שנודע לי הדבר, הלכתי בדממה. לא ידעתי איך להכיל את זה. מוות שני של אדם שקרוב לי, בזמן כה קצר... המוח לא מכיל והנשמה אינה מבינה. אבל

כשהגעתי לגינה שלך, הדמעות עלו מעצמן. ראיתי את הפרחים שהשקעת בהם את ליבך ונשמתך. הבית שלך תמיד היה מקום שנעים לבקר בו – מרבד של צבעים שונים מברך את המבקר. המראה הכה אופייני לבית של סבא וסבתא, מראה שאני רגיל אליו מאז שאני זוכר את עצמי.

ותהיתי, איך אני אמור להגיד עכשיו הבית של סבתא?

כשמחשבות אלה עוברות לי בראש, פרצתי בבכי. כל מבט שלי סביב הזכיר לי אותך והרגשתי כיצד הנוכחות שלך נמצאת בכל פינה ופינה בבית והמחשבה שעם הזמן היא תדהה ותדעך זעזעה אותי, והדמעות התגברו.

חשבתי על הזמנים שבתור ילד ישנתי אצלכם בערבי שישי, זמנים שלא יחזרו. על הזמנים שבהם הייתי בא לאכול אתכם ארוחת צהריים כל יום בכיתה ז' – גם אלה זמנים שלא יחזרו, והתחלתי לפחד – מה אם הפרחים לא יפרחו יותר בגינתך? מה אם המחשב, שבו כה אהבת לדבר עם הדודים ולראות תמונות מהעולם ושל הנכדים, מה אם הוא ישאר יתום?

אתם תמיד הייתם מבוגרים, מאז שאני זוכר את עצמי, וזה די טבעי. אבל תמיד המחשבה על היום הזה נראתה בלתי אפשרית. "הם יחיו לנצח." אמרתי. גם אמרתי זאת בסוף השבוע האחרון לאמא. "אנשים לא מתים. זה לא עובד ככה." משכתי בכתפיי וקיוויתי בכל ליבי שעוד נדבר, שאוכל להגיד לך את כל זה, ולשמע שוב את הסבא שהיה גאה בי בכל מה שעשיתי, שהתעניין בכל ליבו בי ובמי שאני – מה שאני אוהב לעשות, בלימודים, בחיי היומיום שלי. כל אלה, סבא, מראים עד כמה מרוב שלקחתי אותם כמובן מאליו, היו בגלל שאלו היו דברים שהיו חלק בסיסי בחיים – כה חשוב, אך עלולים לא לשים לב אליהם. למרות זאת, בדיוק זה מדגיש כמה הענקת לי ולכל הסובבים אותך משמעות אדירה שאני רק עכשיו מתחיל להעריך אותה, אבל כנראה שגם לעולם לא אצליח להעריך אותה כראוי.

על זה, בין היתר, אני רוצה להגיד לך סליחה.

אני רוצה להגיד סליחה על כך שלא ביקרתי אותך מספיק. למרות שממש לאחרונה התחלתי להקפיד על כך שלפחות פעם בשבוע יצא לי לפגוש אותך ואת סבתא, זה לא אומר שלאורך השנים ביקרתי מספיק. אבל אני מניח שזה התפקיד שלנו כצעירים לעשות שגיאות שכאלה ושל המבוגרים לסלוח ולהגיד לנו כמה הם גאים ואוהבים אותנו בכל זאת. וגם אם לא תסלח, זו זכותך המלאה – את אהבתך אליי הוכחת די והותר, וזה מה שחשוב לי. למרות זאת, אני רוצה להתנצל אם אני לא עשיתי את התפקיד הזה כראוי. אם אני לא הוכחתי מספיק את האהבה שלי אליך.

אני רוצה לבקש סליחה על כך שאני לא אכיל אף פעם את זה. אולי אף אחד לא מכיל מוות של אדם קרוב אליהם, אבל תמיד הייתה לי את ההרגשה שאני עושה זאת פחות מאחרים. לרוב זה קורה לי בכמה התפרצויות בכי ואחר כך אני מרגיש כיצד שתף הרגשות הזה נאטם – אני לא יודע אם זו התגוננות שלי מפני המציאות האכזרית, או שזה רק טבעי שאי אפשר להכיל את זה, אבל אני אתנצל בכל זאת. אני אתנצל שכשהייתי מבקר אותך והיית שואל אותי לשלומי, על חיי, התשובות שלי היו תמיד חדגוניות; הכל בסדר, סבא. הכל רגיל, סבא. עומס בלימודים, אתה יודע...

אני יודע שיכולתי יותר. אבל עוד פעם אני מניח שזו טעות שאנחנו הצעירים רגילים לעשות, שזו עוד מגננה שלנו מפני התמודדות מלאה עם הקשיים שנערמים עלינו בחיי היומיום. אז סלח לי אם לא שיתפתי תמיד כראוי, אבל השתדלתי מאוד בשנים האחרונות.

אני מצטער שהיית מבין האנשים הבודדים שתמיד התעניינו בכתיבה שלי, שתמיד האמינו בי מגיל צעיר, ובכל זאת לא נתתי לך לקרוא יותר מדי. התביישתי, אתה מכיר אותי. אני מצטער, ואני מבטיח לך הקדשה בכל אחד ואחד מהספרים שאכתוב, לך ולסבתא.

והכי חשוב, סליחה על כל הדברים ששכחתי להגיד לך בהזדמנות זו, שאני מקווה שאתה באמת איכשהו שומע אותה, את כל שאר הדברים שאני צריך להתנצל עליהם.

וכשאני מתנצל על כל זה, אני לא יכול לחשוב שזו קצת חוצפה ממני להתנצל על כל זה עכשיו. אז גם על זה, אני מתנצל, על זה ועל אם לא הערכתי אותך מספיק. אבל לפני שיגיע הסוף, אני רוצה גם להודות לך. תודה לך שעזרת להקים את הקיבוץ הזה, בו גדלתי. בו מצאתי חברים מדהימים. תודה לך שהבאת וגידלת את אבא, כי אחרת אני גם לא הייתי. תודה שתמיד היה לך אכפת. תודה שלאהבה שלך לא היו גבולות. תודה שהקמת משפחה גדולה ומיוחדת. תודה שנלחמת עד הסוף ותודה שהיית מי שאתה. עכשיו, אחרי ששמעת, סוף סוף, מה אני באמת חושב עליך, רציתי לבקש בקשה: אם יש מקום אי-שם למעלה, תשמור עליי ועל כולם. תשמור על כל המשפחה, תעזור לנו בעת צרה. ואם אתה יכול, רק אם אתה יכול, ואם לא זה בסדר, תיתן סימן. סימן שאתה שם. לא חייב עכשיו, לא חייב מיד, אבל מדי פעם. אולי איזה פרח שיפרח פתאום בגינה, פרח כמו הפרחים שכל כך אהבת, שהקדשת להם כל כך הרבה זמן ואהבה. אך יותר חשוב, תן לסבתא את הכוחות שהיא תצטרך להמשך – אם אינך יכול את הכל, רק את זה אבקש. אני מקווה שלמרות שפישלתי קצת, בכל זאת יכולתי להעניק לך גם אושר ושמחה. שלפחות הלכת לישון כמה פעמים עם חיוך על הפנים בזכותי, או שעשיתי לך טוב על הלב, סבא. סבא, אני אוהב אותך. מאוד. אם יש משפט שארצה שתזכור מדבריי הוא זה: אני מעריך אותך – ותודה, וסליחה, ובבקשה. הוא יעזור לך לזכור את שאר הרגשות שלי שניסיתי להעביר לך כאן כמיטב יכולתי. להתראות סבא יקר, נוח על משכבך בשלום.